Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

16.10.2019

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Talousarvioesitys 2020

Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiantuntijalausunto talousarvioesityksestä 2020

Perusväylänpidon rahoitustason pysyvä korotus on tarpeellinen. Toivomme, että valtakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnitteluprosessilla varmistetaan myös riittävän rahoitustason jatkuvuus. Myös joukkoliikenteen ja yksityisteiden avustusten määrärahan korotus on tervetullut.

Lisärahoituksesta osa on kohdennettu investointeihin. Pirkanmaalle osoitetut investoinnit ovat kannatettavia ja toteuttavat hallitusohjelmassa esitettyjä tavoitteita, mutta kaikkien tavoitteiden saavuttaminen ei ole mahdollista. Investoinnit eivät vähennä korjausvelkaa, vaan lisäävät kunnossapidettävää. Ensisijaisesti tulisi varmistaa riittävä rahoitus korjausvelkaa vähentäviin korjauksiin.

Pirkanmaalla on tänä vuonna 33,7 miljoonaa euroa perusväylänpidon rahoitusta. Vuonna 2020 käytettävissä on alustavasti noin 43,7 miljoonaa euroa, johon kohdennetaan vielä teemarahoituseriä investointeihin noin 2-3 miljoonaa euroa. Lisäksi Väylävirasto on varannut rahoitusta kunnon heikkenemisen katkaisemiseen. Vuonna 2018 rahoitusta oli käytettävissä 57,3 miljoonaa euroa.

Hoidon kustannukset ovat tasokorotusten myötä kasvaneet ja kasvavat jatkossakin. Lisärahoituksen myötä odotukset verkon kunnostamiselle ovat lisääntyneet. Esitetyllä rahoituksella korjausvelan kasvu pystytään korkeintaan pysäyttämään. Huonokuntoisia teitä sekä varusteita ja laitteita esimerkiksi tierumpuja, valaistusta ja kaiteita jää runsaasti korjaamatta. Vuoden 2020 osalta kohdennetut hankkeet ovat pienentäneet liikkumavaraa korjausvelan poistamiseen. Tulevina vuosina voidaan katkaista tieverkon kunnon heikkeneminen.

Vuonna 2019 päällystettyjen teiden korjaamiseen on käytetty noin 10 miljoonaa euroa ja kunto on heikentynyt huomattavasti. Määrän lisäksi on jouduttu tinkimään korjausten kestävyydestä. Alustavassa jakomallissa Pirkanmaalle on osoitettu noin 14,8 miljoonaa euroa päällystettyjen teiden ylläpitoon ensi vuodeksi. Tänä vuonna päällystetään 130 km ja ensi vuoden rahoituksella 250 kilometriä. Vuosina 2017 ja 2018 käytettävissä oli noin 18 miljoonaa euroa, jolla kunnon heikkeneminen saatiin väliaikaisesti pysäytettyä. Nykykunnon säilyttäminen edellyttäisi noin vielä 3 miljoonaa euron lisärahoitusta ja päällysteiden korjausmäärän kasvattamista 300 kilometriin.

Korjauksista noin puolet kohdistuu päätieverkolle ja puolet muualle. Huonokuntoisista päällysteistä 82 km on pääteillä ja 459 km muulla tieverkolla. Päätiet kuluvat nopeammin: Huonokuntoisia tulee vuodessa pääteille yhtä paljon lisää kuin muulle tieverkolle. Tämän ja liikenteellisten vaikutusten vuoksi painotetaan päätieverkkoa. Korjauskustannukset ovat rakenteiltaan hyväkuntoisilla pääteillä edullisempia. Niillä riittää päällysteen uusiminen, kun muualla joudutaan usein korjaamaan myös rakenteita. Kuljetusmäärien lisääntyminen ja ajoneuvojen kasvu lisäävät heikkokuntoisten teiden rasitusta.

PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
0295 036 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1
Kirjaamo
PL 297, 33101 Tampere
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Joukkoliikenteeseen sekä kävelyyn ja pyöräilyyn kohdistettu lisärahoitus tukee ja on oikean suuntainen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Varsinkin kaupunkiseutujen ja niiden välisellä joukkoliikenteellä voidaan vaikuttaa liikenteen päästöihin.

ELY-keskusten toimintamenot vaikuttavat myös toiminnan tehokkuuteen, sillä henkilöstöresurssit eivät riitä lisääntyneisiin tarpeisiin. Resurssipuutteita joudutaan korvaamaan hankintapalveluilla.

Johtaja Juha Sammallahti

JAKELU Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Liite 1 Pirkanmaan perusväylänpidon rahoituksen kehitys

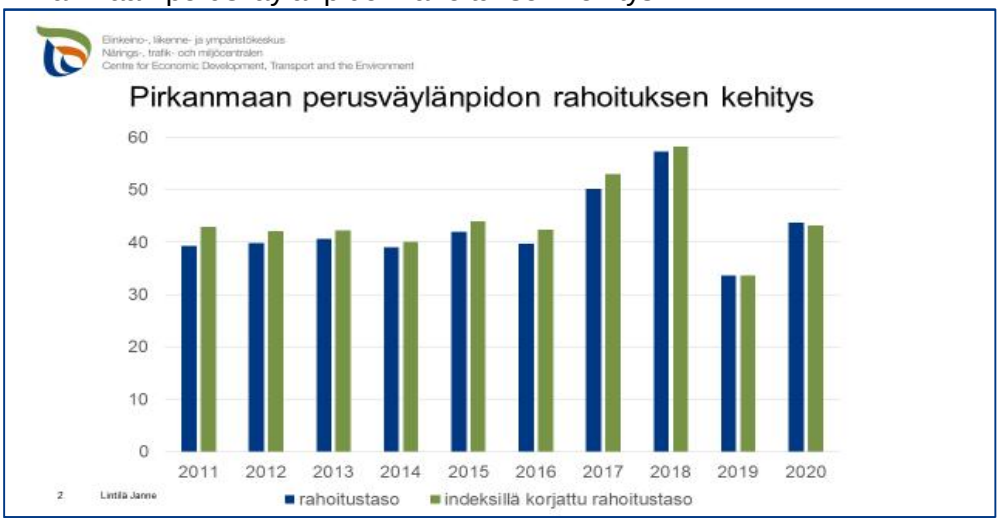

Liite 2 Päällystettyjen teiden rahoitus ja huonokuntoisten päällystettyjen teiden määrä

